

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Health and Welfare

UTBILDNINGSPLAN
Sjuksköterskeprogrammet, 180 högskolepoäng
Programstart: Hösten 2018

UTBILDNINGSPLAN

Sjuksköterskeprogrammet, 180 högskolepoäng

Study Programme in Nursing, 180 credits

Programkod: HGSJ8	Programstart: Hösten 2018
Fastställd av: VD 2017-05-15	Utbildningsnivå: Grundnivå
Reviderad av: VD 2018-01-24	
Version: 1,1	
Diarienummer: 2018/ 461 (312) Avdelningen för omvårdnad	

Examensbenämning

Sjuksköterskeexamen och Filosofie kandidatexamen med huvudområdet omvårdnad

Bachelor of Science in Nursing and Bachelor of Science with a major in Nursing

Programbeskrivning

Omfattning

Utbildningsprogrammet omfattar 180 hp och leder till yrkesexamen som sjuksköterska samt kandidatexamen med huvudområdet omvårdnad.

Programmet är uppbyggt av kurser. Till varje kurs finns en fastställd kursplan med angivna förkunskapskrav. Utbildningsprogrammet omfattas av obligatoriska kurser i huvudområdet omvårdnad motsvarande 120 hp samt medicinska-, samhälls- och beteendevetenskapliga ämnen omfattande 60 hp. Ett läsår om 40 veckor omfattar 60 hp. En vecka motsvarar i genomsnitt 1,5 hp och omfattar minst 40 timmar studier.

Innehåll och upplägg

Sjuksköterskeprogrammet omfattar 180 hp och är organiserat som heltidsstudier. Omvårdnad är programmets huvudområde (omfattande 120 hp) som successivt fördjupas under utbildningen såväl teoretiskt som kliniskt. Dessutom studeras medicinska ämnen och samhälls- och beteendevetenskap.

Huvudområde Omvårdnad

I huvudområdet omvårdnad studeras människan, hälsa, miljö, liksom samskapande omvårdnad. Omvårdnad baseras på humanvetenskap och utgår från ett tvärvetenskapligt perspektiv med kunskaper hämtade från vårdvetenskap, medicin och beteendevetenskap och riktar sig mot såväl individ, grupp som samhälle. Huvudområdet studeras med både kvalitativ och kvantitativ metodik. Huvudområdet angränsar till naturvetenskap, samhälls- och beteendevetenskap. Kunskaper inom ämnet omvårdnad vilar på en helhetssyn på människan i sitt sammanhang, hur det är att leva med sjukdom och ohälsa, hur lidande kan lindras och hur förutsättningar för hälsa kan skapas.

Omvårdnad utgör den teoretiska grunden för sjuksköterskans yrkesutövning. I omvårdnad utvecklas kunskaper, färdigheter och förmågor om sjuksköterskans yrkesspecifika kompetenser liksom att förbättra, förebygga och bevara hälsa, lindra lidande och verka för en fridfull och värdig död utifrån ett etiskt förhållningssätt, vilket präglas av öppenhet och lyhördhet över hur människan upplever sin situation i det dagliga livet.

En *människa* är en integrerad helhet där fysiska, psykiska och existentiella dimensioner är olika aspekter av helheten. Människan betraktas som unik, fri, aktiv och skapande av sitt liv med förmåga att göra val och ta ansvar. Att visa respekt för människans värdighet, integritet, självbestämmande och det sårbara är betydelsefullt för att kunna nå tillit, hopp, mening och ett lindrat lidande. Människan har också en social dimension vilket innefattar människans livssammanhang. Människan föds in i ett sammanhang med ett ömsesidigt beroende till andra där familj, närstående och för människan betydelsefulla andra inkluderas. Livssammanhanget består av omvärlden såsom till exempel arbete, skola och fritid. Då människan är i fokus för en omvårdshandling används ofta benämningen patient. När patienten får berätta sin historia och relationer till andra framträder personen.

Hälsa ses som ett helhetsbegrepp där människans fysiska, psykiska, existentiella och sociala dimensioner formar en helhet. Hälsa relateras inte enbart till frånvaro av sjukdom. Omvårdnadens mål är att stödja och stärka människans hälsa vilket också innebär att lindra lidande. Hälsa relateras till känsla av välbefinnande och att kunna uppnå det som känns viktigt för människan. Hälsa och lidande är naturligt förekommande i människans liv.

Miljö innefattar det samhälle, den kultur, de attityder och värderingar samt politiska och ekonomiska förhållanden och omständigheter som människan befinner sig i och påverkas av. Miljön innefattar också den fysiska miljö som finns runt människan, den fysiska vårdmiljön, vårdkultur och hälso- och sjukvårdens organisation och lagar.

Samskapande omvårdnad innefattar både vårdare, människa och praktiska omvårdshandlingar. Samskapande omvårdnad förverkligas genom en god kommunikation och relation mellan människan, dess närstående och vårdaren i syfte att få en delad förståelse för människans situation. För att kunna utföra omvårdnadshandlingar måste vårdaren beröras av människans situation och behandla människan individuellt men utan åtskillnad av något slag. Vårdarens förhållningssätt och bemötande kännetecknas av öppenhet och följsamhet, en tilltro till människan och en vilja att vårda. Mötet mellan vårdare och människa ska ske med värdighet och respekt där vårdaren ska inta ett bekräftande förhållningssätt, visa engagemang, ta ansvar, inneha kunskap och kunna lyssna in människans situation och behov. Vidare ska mötet kännetecknas av ett ömsesidigt ansvar och förmåga till reflektion.

Den samskapande omvårdnaden beaktar människans egna kunskaper, värderingar, förutsättningar och hinder liksom vårdarens kunskap inkluderat erfarenhet, teori och forskning. Människan erbjuds att vara delaktig i sin egen vård och att tillvarata sina egna resurser för att uppnå hälsa genom att tillsammans med vårdaren skapa en ömsesidig plan med gemensamma mål. Via denna plan kan vårdaren utifrån omvårdnadsprocessen bedöma människans behov och resurser, identifiera omvårdnadsproblem, utforma realistiska mål samt föreslå och genomföra interventioner och utvärdera dessa. För att erhålla kvalitet och säkerhet i omvårdnaden utgör de sex kärnkompetenserna en grund. De sex kärnkompetenserna är personcentrerad vård, samverkan i team, evidensbaserad vård, förbättringskunskap för kvalitetsutveckling, säker vård och informatik.

Huvudområdets progression

Huvudområdets progression inom utbildningen är uppdelad på följande sätt:

Första studieåret är fokus *”Sjuksköterskans profession – omvårdnadens grunder”*. Studenten inhämtar basala kunskaper i omvårdnad och om de fyra konsensusbegreppen människa, hälsa, miljö och samskapande omvårdnad. Studenten uppvisar kunskap om människans grundläggande behov och visar på faktakunskaper och förståelse för hur omvårdnaden planeras, genomförs och utvärderas. Studenten visar en förståelse om den friska människans anatomi och

fysiologi liksom elementär psykologi. Dessutom uppvisar studenten grundläggande kunskaper, praktisk tillämpning och reflektion kring vårdande etik och förhållningssätt samt omvårdnadshandlingar. Studenten visar också kunskap om vetenskapsteori, vetenskaplig metod samt teorier och begrepp som används inom huvudområdet omvårdnad.

Under andra studieåret är fokus *"Att främja och stärka hälsa - sjuksköterskans professionella omvårdnad"*. Studierna fokuserar hur sjuksköterskan genom sin professionella omvårdnad stödjer och stärker patientens hälsa på individ och gruppnivå. Patientens hälsa och sviktande hälsa är i fokus liksom dess livsvillkor utifrån ett intersektionellt perspektiv. Kunskaperna i huvudområdet omvårdnad både breddas och fördjupas då kravet på tillämpning, analys och reflektion ökar. Studenten skapar, tillsammans med patient och dess närstående, en omvårdnadsplan där patientens hälsotillstånd, upplevelser och önskningar är identifierade. Studentens professionella kunskap hämtad från ämnena omvårdnad, medicin och beteendevetenskap tillämpas. Vidare utförs, analyseras och utvärderas givna omvårdnadshandlingar tillsammans med patienten.

Under det tredje och sista studieåret är fokus *"Den självständiga och professionella sjuksköterskan"*. Kravet på självständighet liksom syntes och värdering av tidigare inhämtad och ny kunskap fokuseras samt reflektion inom alltmer komplexa situationer och sammanhang. Studenten visar att tillgodogjorda teoretiska och kliniska kunskaper fördjupas, motiveras och användas på ett självständigt sätt i nya teoretiska och kliniska sammanhang. Vidare ska studenten tillämpa vårdande förhållningssätt och kritiskt granska och reflektera över eget och andras förhållningssätt och hur det påverkar patienters välbefinnande och väg mot hälsa. Studenten uppvisar problemlösningsförmåga och insikt i att omvårdnaden ska hålla en hög kvalitet då den planeras, genomförs och utvärderas på ett säkert och självständigt sätt tillsammans med patient och närstående. Studenten visar på förmåga att självständigt kunna leda omvårdnadsarbetet, leda ett arbetslag och samverka i team utifrån sjuksköterskans specifika ansvars- och kompetensområde. För att kunna ta ställning till och initiera utvecklingsarbeten visar studenten att vetenskap inom omvårdnad kan tillämpas, syntetiseras och värderas på ett självständigt inom såväl klinik som självständigt arbete.

Arbetsformer

Utbildningen bedrivs projekt- och problemorienterat där studentens eget lärande och reflektion sätts i fokus. Studenten har ansvar för det egna lärandet medan högskolan erbjuder läraaktiviteter med syfte att nå de mål som finns uppsatta för utbildningen. Arbetsformer anpassas efter kursens innehåll och kan bestå av litteraturstudier, föreläsningar, metodträning, simuleringsövningar, seminarier, caseseminarier samt uppgifter enskilt eller i grupp.

Inom utbildningens teoretiska studier och studier inom Verksamhetsintegrerat lärande (VIL) integreras programmets teoretiska ämnen liksom praktiska moment för att successivt utveckla studentens professionella kunskaper. Verksamhetsintegrerat lärande (VIL) innefattar verksamhetsförlagd utbildning (VFU) såväl som metodträning och simuleringsövningar på kliniskt träningscentrum (KTC). På KTC tränar studenten situationer som liknar den framtida yrkesverksamhetens. VIL-moment förekommer kontinuerligt under utbildningen och utgör totalt 90 hp som återfinns inom såväl omvårdnad som medicinska-, samhälls- och beteendevetenskapliga ämnen. I till exempel simuleringsövningar tränar studenten situationer som relaterar till den kommande yrkesfunktionen där såväl medicinska-, samhälls- och beteendevetenskapliga ämnen bearbetas.

För VFU har studenten tillgång till studieplats inom Region Jönköpings län. VFU kan även genomföras inom ramen för internationellt utbyte. Kostnader för resor och boende kan tillkomma. Avdelningen för omvårdnad är ansvarig för planering, samordning och utvärdering av den teoretiska såväl som den verksamhetsförlagda utbildningen. Samverkan med aktörer

inom hälso- och sjukvård sker bland annat genom att studenter, inom ramen för det examensarbete om 15 hp som ingår i utbildningen, kan inhämta frågeställningar från hälso- och sjukvårdens verksamhet. Detta kan utgöra en del i det lokala förbättringsarbetet.

Internationalisering

Jönköping University arbetar aktivt för att skapa en internationell utbildnings- och forskarmiljö, vilket innefattar utbyte på student-, lärar- och forskarnivå. Internationaliseringen syftar till att studenten blir medveten om sin roll och sitt ansvar som professionell sjuksköterska i ett globalt perspektiv. Detta kan ske via utbytesprogram för studier i ett annat land men även genom möten med utländska föreläsare och utbytesstudenter på hemmaplan. Sjuksköterskeprogrammet har bilaterala avtal med universitet och högskolor runt om i världen. För studenter som väljer att läsa kurser vid universitet och högskolor i andra länder är kravet att valda kurser har rätt kunskapsnivå och faller inom ramen för utbildningens examensmål, vilket avgörs av programansvarig. Studierna genomförs företrädesvis under termin 4 och 5. Studenter har också möjlighet att göra fältstudier i olika länder för att samla material till sitt examensarbete.

Pedagogisk grundsyn

Grunden för Hälsohögskolans pedagogiska syn är att individen ges frihet att söka sin kunskap samt att ta ansvar för sitt lärande och sin personliga utveckling. Målet med lärandet är att individen skaffar sig handlingsberedskap för att delta i utveckling av ett föränderligt samhälle.

Den pedagogiska grundsynen innebär att:

- miljön för lärandet främjar aktivt kunskapssökande och studentens eget ansvar
- lärprocesser- och examinationsformer bidrar till utveckling av studentens förmåga till kritiskt tänkande, problemlösning, djupinläring och förståelse
- lärprocesser främjar utvecklingen av ett professionellt förhållningssätt i arbetet med vårdsökande person/patienter/klienter/brukare
- vetenskapligt förhållningssätt är en naturlig del i lärandet
- den verksamhetsförlagda utbildningen ger studenten möjligheter att observera, analysera och reflektera över olika aspekter av betydelse för hög kvalitet i arbetet.

Den pedagogiska grundsynen konkretiseras i de olika programmen genom arbetsformer som stöder studenternas lärprocesser. Regelbundna kursvärderingar ska genomföras och resultatet från dessa ska beaktas i utformningen av utbildningsplaner, kursplaner, arbetsformer och examinationsformer. I detta arbete ska studenterna vara delaktiga. Hälsohögskolans ledning har till uppgift att återkommande följa och utvärdera utvecklingen av den pedagogiska grundsynen.

Mål

Allmänna mål

Enligt Högskolelagen (SFS 1992:1434 med senare ändringar) ska utbildning på grundnivå utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet

Inom det område som utbildningen avser ska studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå
- följa kunskapsutvecklingen
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

Mål för sjuksköterskeexamen

Student som genomgått utbildningsprogram för sjuksköterskeexamen ska enligt

examensordningen (bilaga 2 Högskoleförordningen SFS 1993:100 med senare ändringar) visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som sjuksköterska inom:

Kunskap och förståelse

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuella forsknings- och utvecklingsarbeten samt kunskap om samband mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen
- visa kunskap i planering och ledning och samordning av vård- och hälsoarbete
- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverka barns, kvinnors och mäns hälsa
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer
- visa kunskap om relevanta författningar

Färdighet och förmåga

- visa förmåga till att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan samt ge vård och behandling
- visa förmåga att hantera läkemedel på ett adekvat sätt samt kunna informera patienten om läkemedlens effekter och biverkningar
- visa förmåga att identifiera behov av och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete
- visa förmåga att initiera metodförbättringar och kvalitetssäkring
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individers och gruppers behov
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper samt genomföra handledande uppgifter
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika målgrupper och därmed bidra till utvecklingen av yrket och verksamheten

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa självkännedom och empatisk förmåga
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna
- visa förmåga till professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och fortlöpande utveckla sin kompetens

Självständigt arbete (examensarbete)

För sjuksköterskeexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 hp inom huvudområdet omvårdnad.

Mål för kandidatexamen

Student som genomgått utbildningsprogrammet för kandidatexamen ska enligt examensordningen (bilaga 2 Högskoleförordningen SFS 1993:100 med senare ändringar) visa sådan kunskap och förmåga som krävs för generella examina avseende kandidatexamen inom:

Kunskap och förståelse

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För kandidatexamen ska studenten inom ramen för kursfordringar ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 hp inom huvudområdet omvårdnad.

Innehåll

Kurser inom utbildningsprogrammet

Kurser markerade med * omfattar helt eller i huvudsak hp inom huvudområdet.

År 1 - Sjuksköterskans profession – omvårdnadens grunder

Termin 1

- Omvårdnad – profession, ämne och vetenskap 15 hp *
- Människans fysiologi och anatomi för sjuksköterskor, 7,5 hp
- Tillämpad fysiologi och anatomi inom praktisk omvårdnad, 3 hp *
- Psykologi för sjuksköterskor, 4,5 hp

Termin 2

- Medicinsk mikrobiologi, vårdhygien och immunologi för sjuksköterskor, 7,5 hp
- Personcentrerad omvårdnad, vårdande förhållningssätt och kommunikation 7,5 hp *
- Praktiska grunder för omvårdnad och säkerhet, 15 hp *

År 2 - Att främja och stärka hälsa – sjuksköterskans professionella omvårdnad

Termin 3

- Omvårdnad vid sviktande hälsa 15 hp *
- Sjukdomslära och farmakologi för sjuksköterskor, 15 hp

Termin 4

- Hälsa och välfärd i ett föränderligt samhälle 4,5 hp *
- Palliativ omvårdnad, 4,5 hp *
- Psykiatrisk omvårdnad, 7,5 hp *
- Gerontologisk och geriatrisk omvårdnad, 9 hp *
- Hälsa och hälsoproblem hos barn och familj, 4,5 hp *

År 3 - Den självständiga och professionella sjuksköterskan

Termin 5

- Ledarskap och teamsamverkan inom omvårdnad 7,5 hp *
- Kvalitetsförbättringar applicerade inom hälsofrämjande omvårdnad, 7,5 hp *

Innovationer, entreprenörskap och informatik inom samskapande omvårdnad, 7,5 hp *
Vetenskaplig teori och metod för evidensbaserad omvårdnad, 7,5 hp *

Termin 6

Sjuksköterskans professionella roll i den samskapande omvårdnaden, 15 hp *
Omvårdnad, examensarbete 15 hp *

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt Matematik 2a eller 2b eller 2c, Naturkunskap 2, Samhällskunskap 1b eller 1a1 och 1a2. Eller: Matematik B, Naturkunskap B, Samhällskunskap A.

Tillgodoräknande

En student som gått igenom delar av högskoleutbildning med godkända resultat vid någon annan svensk eller utländsk högskola eller har inhämtat motsvarande kunskaper och färdigheter på annat sätt kan efter prövning få detta tillgodoräknat inom ramen för sin utbildning vid Hälsohögskolan. Efter framställan med nödvändig dokumentation av studenten, beslutar avdelningschef till vars avdelning kursen är knuten, om tillgodoräknande kan ske. Studenten ska underrättas skriftligt om innehållet i beslutet.

Villkor för fortsatta studier

Mellan årskurserna finns utbildningsspärrar. För att få påbörja studier i termin 3 krävs att den studerande är godkänd i alla ingående kurser i termin ett samt att resterande kurser i termin 2 är genomgångna. För att få påbörja studier i termin 5 krävs att den studerande är godkänd i alla ingående kurser i termin 1, 2 och 3, samt att resterande kurser i termin 4 är genomgångna. Avstämning inför hösttermin sker måndag vecka 35 för studenter som påbörjar termin 3 och 5. Inför vårtermin sker avstämning måndag vecka 4 för studenter som påbörjar termin 3 och 5.

I kursplanen för respektive kurs finns särskilda behörighetsbestämmelser.

Examenskrav

Sjuksköterskeexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 hp.
Kandidatexamen i omvårdnad uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 hp, varav minst 90 hp med successiv fördjupning inom huvudområdet omvårdnad.

För sjuksköterske- och kandidatexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna även ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 hp inom huvudområdet omvårdnad (Högskoleförordningen SFS 1993:100 med senare ändringar, bilaga 2).

Examensbevis

Examensbevis utfärdas efter avslutad utbildning under förutsättning att examensresultaten är inrapporterade i studiedokumentationssystemet.

Om examensbeviset avser utbildning vid mer än en högskola/universitet, ska beviset utfärdas av den högskola/det universitet där studenten senast har godkänts i prov eller slutfört sin utbildning, om inte de berörda skolorna i det enskilda fallet kommit överens om annat.

Legitimation

Efter fullgjorda kursfordringar, i enlighet med bilaga 2 Högskoleförordningen SFS 1993:100, utfärdas på studentens begäran, sjuksköterskeexamen vilken ligger till grund för Socialstyrelsen utfärdande av legitimation.

Övrigt

Betyg

I enlighet med av Jönköping University fastställda bestämmelser ska i kursplanen anges de betygsgrader som används. Betyget ska bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator). Som betyg används A, B, C, D, E, FX, F. Hälsohögskolan kan föreskriva om annat betygssystem, vilket beslutas av VD. I sådant fall anges detta i kursplanen.

Examination

Riktlinjer för examination, se BRJU (Bestämmelser och riktlinjer för utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå vid Jönköping University).

Studieuppehåll och återupptagande av studier

Studieuppehåll kan endast sökas och beviljas från utbildningsprogram, inte från kurs. Studieuppehåll söks av studenten på särskilt formulär och inlämnas till avdelningen för omvårdnad. Studieuppehåll beviljas för högst ett år. Förlängning kan beviljas om särskilda skäl föreligger.

Studieuppehåll beslutas av avdelningschef. Avdelningschefen ska meddela beslutet skriftligt och i samråd med studenten planera återupptagandet av studierna. Studierna bedrivs då enligt den utbildningsplan som gäller vid tidpunkten för återupptagandet. Studenten anmäler till avdelningen för omvårdnad när studier önskas återupptas. Beslut om återupptagande av studier fattas av avdelningschef. Beslutet ska meddelas studenten skriftligt.

Studieavbrott

Begäran om studieavbrott från program eller kurs inges av studenten på särskilt formulär till avdelningen för omvårdnad. Innan studieavbrott beslutas ska studenten ha rätt till studie vägledning. Beslut om studieavbrott fattas av avdelningschef, vilken också ansvarar för att studenten avregistreras från program eller kurs.

Tillfälligt avbrytande av verksamhetsförlagda studier

Hälsohögskolan får avbryta en students medverkan i verksamhetsförlagd utbildning eller annan praktisk verksamhet under pågående kurs om en student visar grov olämplighet/oskicklighet när han/hon tillämpat sina färdigheter på människor. En student vars verksamhetsförlagda utbildning eller annan praktisk verksamhet har avbrutits på grund av grov olämplighet/oskicklighet får inte delta i kursen på nytt innan kursansvarig eller examinator har kontrollerat och godkänt att studenten har de kunskaper och färdigheter som behövs. I samband med beslut om avbrytande ska i beslutet anges på vilka grunder avbrottet är baserat. Efter beslutet ska även en individuell plan fastställas för studenten i vilken ska framgå vilka kunskaps- och färdighetsbrister som finns, vilket stöd studenten kan räkna med, hur kontrollen ska gå till, när den första kontrollen ska äga rum och när eventuella nya kontroller får äga rum.